

Γνωσεις για τη Θαλασσα 2020

ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΚΑΙ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΓΙΑ ΜΙΑ ΕΞΥΠΝΗ
ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

**Η Άμεση Ευρώπη είναι μια υπηρεσία που σας βοηθά να βρείτε
απαντήσεις στα ερωτήματά σας για την Ευρωπαϊκή Ένωση.**

Αριθμός δωρεάν τηλεφωνικής κλήσης (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Ορισμένες εταιρείες κινητής τηλεφωνίας δεν επιτρέπουν την πρόσβαση στους
αριθμούς 00 800 ή μπορεί να χρεώνουν την κλήση.

Περισσότερες πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχονται
από το διαδίκτυο (<http://europa.eu>).

Δελτίο καταλογογράφησης υπάρχει στο τέλος του τεύχους.

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2010

ISBN 978-92-79-16448-4

doi:10.2771/59447

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2010

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με αναφορά της πηγής.

Φωτογραφίες εξωφύλλου: Χαρτογράφηση του θαλάσσιου βυθού με εναέριο
εξοπλισμό LIDAR (Clew Bay, Ιρλανδία), © Marine Institute

Printed in Belgium

ΤΥΠΩΜΕΝΟ ΣΕ ΧΑΡΤΙ ΛΕΥΚΑΣΜΕΝΟ ΧΩΡΙΣ ΧΛΩΡΙΟ

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Γνωσεις για τη θάλασσα 2020

θαλάσσιες παρατηρήσεις και δεδομένα
για μια έξυπνη και βιώσιμη ανάπτυξη

Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο
και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ευρωπαϊκό Δίκτυο Θαλάσσιων Παρατηρήσεων και Δεδομένων

Αξιολογήση επιπτώσεων
Συνοπτική παρουσίαση

Εγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής

Γενική Διεύθυνση Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας

Πρόλογος

Σύμφωνα με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020» αναγνωρίζεται ότι η γνώση είναι φορέας καινοτομίας και, κατά συνέπεια, έξυπνης και βιώσιμης ανάπτυξης. Σε ό,τι αφορά τη θαλάσσια οικονομία, η γνώση αυτή, εξαρτάται, σε μεγάλο βαθμό, από την παρατήρηση των ρυθμών και κύκλων της θάλασσας. Τα δεδομένα, ωστόσο, που συλλέγονται μέσω αυτών των παρατηρήσεων είναι δυνατόν να οδηγήσουν σε γνώσεις και καινοτομία μόνον εφόσον διευκολυνθούν οι ευρωπαίοι μηχανικοί και επιστήμονες στην αναζήτησή τους, στην πρόσβαση σε αυτά, στην ομαδοποίηση και στην τάχιστα και αποτελεσματική αξιοποίησή τους. Κάτι το οποίο δεν ισχύει, απαραίτητα, σήμερα.

Η πρωτοβουλία της Επιτροπής «Γνώσεις για τη θάλασσα 2020» αποσκοπεί στο να αξιοποιήσει και να συγκεντρώσει θαλάσσια δεδομένα από διαφορετικές πηγές και να διευκολύνει τη χρήση τους για σκοπούς διαφορετικούς από εκείνους για τους οποίους αρχικά προορίζονταν. Αυτό θα αποφέρει τρία σημαντικά οφέλη.

Πρώτον, θα οδηγήσει στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας όλων εκείνων των ιδιωτικών φορέων, των δημόσιων αρχών και των ερευνητών που χρησιμοποιούν θαλάσσια δεδομένα. Θα δαπανώνται λιγότεροι χρόνος και προσπάθεια για την συγκέντρωση και επεξεργασία ασύμβατων δεδομένων από ετερογενείς πηγές.

Δεύτερον, θα εισαγάγει νέες ευκαιρίες και θα αποτελέσει φορέα καινοτομίας για τη θαλάσσια οικονομία. Είμαι βέβαιη ότι η καθολική και αξιόπιστη πρόσβαση σε ακριβή θαλάσσια δεδομένα θα επιτρέψει στις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις να προσφέρουν προϊόντα και υπηρεσίες που δεν είχαμε έως σήμερα διανοηθεί.

Τρίτον, θα μειωθεί η αβεβαιότητα στις γνώσεις μας ως προς τη συμπεριφορά των θαλασσών και των ωκεανών. Αυτό δεν θα είναι επωφελές μόνον για όσους ζούνε και εργάζονται στις θάλασσες και στις ακτές. Τα ωκεάνια ρεύματα επηρεάζουν το χερσαίο κλίμα. Η βελτίωση των γνώσεων για τη θάλασσα δεν επαρκεί για την καλύτερη πρόβλεψη της ηπιότητας ή μη του κλίματος στην Ευρώπη, μελλοντικά. Αποτελεί, όμως, απαραίτητη προϋπόθεση. Έτσι, οι καλύτερες γνώσεις για τη θάλασσα μπορούν να συμβάλουν στην προσαρμογή της Ευρώπης στην κλιματική αλλαγή.

Ήδη συγκροτείται πρότυπο Ευρωπαϊκό δίκτυο θαλάσσιων παρατηρήσεων και δεδομένων (EMODnet) από κοινοπραξίες ευρωπαϊκών φορέων, για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε δεδομένα σε περιορισμένο αριθμό θαλάσσιων λεκανών για τους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς στους οποίους είναι απαραίτητα. Οι χρήστες μπορούν να τηλεφορτώσουν, όχι μόνον τα δεδομένα, αλλά και πληροφορίες ως προς την αξιοπιστία των μετρήσεων. Τυχόν κενά στα δίκτυα παρατήρησης, επισημαίνονται.

Τα περαιτέρω μέτρα που προτείνουμε θα μας βοηθήσουν να αξιοποιήσουμε το δυναμικό πόρων που καλύπτουν το 71 % του πλανήτη. Τα μέτρα αυτά αποτελούν από κοινού μια συνεκτική δέσμη συνεισφορών από διαφορετικούς τομείς πολιτικής της ΕΕ και, συνεπώς, η παρούσα πρωτοβουλία συνιστά από παράδειγμα όσον αφορά τα οφέλη που θα προκύψουν από την εκκολλημένη ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική της ΕΕ.

Μαρία Δαμανάκη
Αρμόδια Επίτροπος Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας

Γνωσεις για τη θάλασσα 2020

θαλάσσιες παρατηρήσεις και δεδομένα
για μια έξυπνη και βιώσιμη ανάπτυξη

Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο
και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

COM(2010) 461

Πίνακας περιεχομένων

1.	Πλαίσιο	7
2.	Σημερινες προκλήσεις	8
3.	Στοχοι	8
4.	Αναπτυξη υφιστάμενων μεσων της ΕΕ	9
4.1.	Οδηγίες της ΕΕ	9
4.2.	Πλαίσιο συλλογής δεδομένων για την αλιεία (DCF)	10
4.3.	Πρωτοβουλία για την παγκόσμια παρακολούθηση του περιβάλλοντος και της ασφάλειας (GMES)	10
4.4.	Ενιαίο Σύστημα Πληροφοριών για το Περιβάλλον «SEIS» και «WISE-Marine»	11
4.5.	Το δίκτυο ur-EMODnet	11
4.6.	ΕΕ και εθνικοί οργανισμοί	12
4.7.	Δεδομένα που αφορούν τις παράκτιες ζώνες	12
4.8.	Προτάσεις για την βελτίωση των υφιστάμενων μέσων	14
5.	Προς μια λειτουργική αρχιτεκτονική θαλασσιων δεδομενων	16
6.	Διευθυνση της διαδικασιας	17
7.	Χρονοδιαγραμμα	18

1 | Πλαίσιο

Στο πλαίσιο της διασυνδεδεμένης παγκόσμιας οικονομίας η γνώση αποτελεί κινητήριο δύναμη της αειφόρου ανάπτυξης και συνεπώς καιρίο στοιχείο για την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σύμφωνα με την στρατηγική «Ευρώπη2020»⁽¹⁾ Η βελτίωση της γνώσης όσον αφορά τις θάλασσες και τους ωκεανούς, που καλύπτουν το 71 % της επιφάνειας του πλανήτη μας, είναι ένα από τα τρία διατομεακά εργαλεία της ολοκληρωμένης θαλάσσιας πολιτικής της ΕΕ⁽²⁾. Πράγματι, οι γνώσεις για τη θάλασσα μπορούν επίσης να συμβάλουν στην ανάπτυξη δυο άλλων εργαλείων, στον καλύτερο χωροταξικό σχεδιασμό και στην ενοποιημένη θαλάσσια επιτήρηση. Είναι αδύνατον να προβλεφθεί το εύρος των μελλοντικών αλλαγών στα ωκεάνια συστήματα, η επίδρασή τους στην ανθρώπινη δραστηριότητα και ο συνακόλουθος αντίκτυπος στον ωκεανό λόγω αυτών των αλλαγών στην ανθρώπινη συμπεριφορά, εάν δεν κατανοήσουμε τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί το σύστημα σήμερα και τον τρόπο με τον οποίο λειτουργήσει στο παρελθόν. Οι γνώσεις για τη θάλασσα είναι απαραίτητες για την επίτευξη της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης των θαλάσσιων υδάτων, σύμφωνα με την οδηγία πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική, που συνιστά τον περιβαλλοντικό πυλώνα της ολοκληρωμένης θαλάσσιας πολιτικής. Οι γνώσεις αποτελούν θεμελιώδες συστατικό στοιχείο του σχεδίου της ΕΕ για την ενοποίηση της έρευνας στον τομέα της θάλασσας και της ναυτιλίας⁽³⁾ και συμβάλλουν στην υλοποίηση του Ψηφιακού Θεματολογίου⁽⁴⁾.

Η δημιουργία γνώσεων για τη θάλασσα ξεκινά με την παρατήρηση της θάλασσας και των ωκεανών. Τα στοιχεία που προέρχονται από αυτές τις παρατηρήσεις συγκεντρώνονται και κατόπιν αναλύονται με

στόχο τη δημιουργία πληροφοριών και γνώσεων. Από την επεξεργασία των γνώσεων αυτών προκύπτει, ακολούθως, έξυπνη βιώσιμη ανάπτυξη, για την αξιολόγηση της υγείας του θαλάσσιου οικοσυστήματος ή για την προστασία των παράκτιων κοινοτήτων.

Η παρούσα ανακοίνωση αφορά κυρίως τα δύο πρώτα στάδια της διαδικασίας – ήτοι την συλλογή και συγκέντρωση στοιχείων – σύμφωνα με το σκεπτικό ότι οι πληροφορίες που διατίθενται στο κοινό αποτελούν θεμελιώδες κοινό αγαθό από το οποίο μπορεί να επωφεληθεί ένα ευρύ σύνολο ενδιαφερόμενων φορέων, ενώ οι εφαρμογές της γνώσης απαιτούν μεγαλύτερη εξειδίκευση και μπορούν να αξιοποιηθούν είτε από την αγορά είτε από στοχευμένες πολιτικές πρωτοβουλίες. Η συλλογή δεδομένων εμπίπτει κυρίως, για λόγους που άπτονται της επικουρικότητας, στην αρμοδιότητα των κρατών μελών. Η ΕΕ θα μπορούσε να προσδώσει προστιθέμενη αξία στη φάση της συγκέντρωσης στοιχείων λόγω της ανάγκης για την εξασφάλιση συνοχής μεταξύ των κρατών μελών και των διαφορετικών κατηγοριών χρηστών.

Με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική της 16ης Νοεμβρίου 2009⁽⁵⁾ εκλήθη η Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις όσον αφορά την βελτίωση της χρήσης της επιστημονικής γνώσης. Η παρούσα ανακοίνωση αποκρίνεται σε αυτό το αίτημα υποστηρίζοντας σε γενικές γραμμές μια πιο συντονισμένη προσέγγιση στη συλλογή και συγκέντρωση θαλάσσιων δεδομένων και περιγράφει ένα σχέδιο δράσης βάσει του οποίου τα διαφορετικά μέτρα πολιτικής της ΕΕ θα συμπληρώσουν τα κομμάτια που λείπουν για την ολοκλήρωση της συνολικής εικόνας.

- 1 Ευρώπη 2020, Ευρωπαϊκή στρατηγική για μια έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, 3.3.2010, COM(2010) 2020.
- 2 Μια ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική για την Ευρωπαϊκή Ένωση, Βρυξέλλες, 10.10.2007, COM(2007) 575 τελικό.
- 3 Ευρωπαϊκή στρατηγική για θαλάσσια και ναυτιλιακή έρευνα. Ένα συνεκτικό πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας προς υποστήριξη της αειφόρου χρήσης των ωκεανών και των θαλασσών, 3.9.2008, COM(2008) 534 τελικό.
- 4 Ένα ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη 19.05.2010, COM(2010) 245.
- 5 Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική 2973η σύνοδος του Συμβουλίου Γενικές Υποθέσεις Βρυξέλλες, 16 Νοεμβρίου 2009.

2 | Σημερινες προκλήσεις

Η πλειονότητα των θαλάσσιων στοιχείων που συλλέγονται σήμερα από δημόσια ιδρύματα στα κράτη μέλη της ΕΕ, είτε σε συλλογική είτε σε μεμονωμένη βάση, με κόστος που υπερβαίνει το 1 εκατ. EUR ετησίως⁽⁶⁾, συλλέγεται σε μεγάλο βαθμό με συγκεκριμένο στόχο – για παράδειγμα για την εκμετάλλευση των θαλάσσιων πόρων, για την διασφάλιση της ασφαλούς ναυτιλίας, για την παρακολούθηση της τήρησης των κανονισμών ή για την εξακρίβωση μιας επιστημονικής υπόθεσης. Εντούτοις, όπως επιβεβαιώθηκε κατά τη διάρκεια δημόσιας διαβούλευσης⁽⁷⁾, όσοι ασχολούνται με την επεξεργασία ή με την εφαρμογή αυτών των στοιχείων

αντιμετωπίζουν σειρά εμποδίων. Οι χρήστες συναντούν δυσκολίες ως προς την αναζήτηση των διαθέσιμων στοιχείων. Υπάρχουν περιορισμοί στην πρόσβαση, στη χρήση και στην περαιτέρω χρησιμοποίησή τους. Πρόσθετα εμπόδια περιλαμβάνουν τον κατακερματισμό των προτύπων, των μορφοτύπων και της ονοματολογίας, την έλλειψη πληροφοριών σχετικά με την ακρίβεια και την ορθότητα, σχετικά με την πολιτική τιμολόγησης ορισμένων παρόχων και την ανεπαρκή χρονική και γεωγραφική ακρίβεια. Έτσι, χάνεται η ευκαιρία να αναπτυχθούν καινοτόμα νέα προϊόντα και υπηρεσίες τα οποία θα βασίζονται σε αυτά τα δεδομένα⁽⁸⁾.

3 | Στόχοι

Στο πλαίσιο της παρούσας ανακοίνωσης, τίθενται τρεις στόχοι για τη βελτίωση των γνώσεων για τη θάλασσα:

1. μείωση των δαπανών λειτουργίας και των καθυστερήσεων για τους χρήστες θαλάσσιων δεδομένων και κατά συνέπεια:
  - παροχή βοήθειας στον ιδιωτικό τομέα ώστε να είναι ανταγωνιστικός στην παγκόσμια οικονομία και να αντιμετωπίσει την πρόκληση της βιωσιμότητας;
  - βελτίωση της ποιότητας στις δημόσιες διαδικασίες λήψης αποφάσεων σε όλα τα επίπεδα;
  - ενίσχυση της επιστημονικής έρευνας όσον αφορά το θαλάσσιο περιβάλλον.
2. αύξηση του ανταγωνισμού και της καινοτομίας στο πλαίσιο της χρήσης και περαιτέρω χρησιμοποίησης θαλάσσιων δεδομένων μέσω της παροχής ευρύτερης πρόσβασης σε συνεκτικά θαλάσσια δεδομένα, τα οποία έχουν ελεγχθεί με βάση την ποιότητα και είναι άμεσα διαθέσιμα;

3. βελτίωση του βαθμού αξιοπιστίας των γνώσεων για τους ωκεανούς και τις θάλασσες, η οποία θα οδηγήσει στη δημιουργία μιας πιο ισχυρής βάσης για την διαχείριση μελλοντικών αλλαγών.

Οι στόχοι αυτοί συμβάλλουν απευθείας σε ορισμένες από τις εμβληματικές πρωτοβουλίες που ανακοινώθηκαν στο πλαίσιο της στρατηγικής Ευρώπη 2020, όπως είναι η «Ένωση καινοτομίας», η πρωτοβουλία «Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποδοτικά τους πόρους» και η πρωτοβουλία «Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης».

Σύμφωνα με μια συντηρητική εκτίμηση, τα οφέλη από την δημιουργία ενός ολοκληρωμένου δικτύου για την αντικατάσταση του σημερινού κατακερματισμένου συστήματος θαλάσσιας παρακολούθησης μπορεί να ανέλθουν σε ποσό ύψους 300 EUR εκατ. ετησίως⁽⁹⁾. Με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική της 16ης Νοεμβρίου 2009 εκλήθη η Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις όσον αφορά την βελτίωση της χρήσης της επιστημονικής γνώσης. Η παρούσα ανακοίνωση αποκρίνεται

6 Υπολογισμός που περιέχεται στην αξιολόγηση των επιπτώσεων που αφορά την παρούσα ανακοίνωση.

7 Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, «Υποδομή θαλάσσιων δεδομένων – Έκβαση της δημόσιας διαβούλευσης», 22.1.2010, SEC(2010) 73 τελικό.

8 Για παράδειγμα, η βιοπροοπτική για νέα προϊόντα στην ιατρική ή τον κλάδο της επεξεργασίας προϊόντων θα επωφελούνταν από την καλύτερη γνώση των ενδιατημάτων του θαλάσσιου πυθμένα.

9 Βάσει της αξιολόγησης των επιπτώσεων υπολογίζεται ότι αντιστοιχούν 100 εκατ. EUR περίπου για την επιστημονική έρευνα, 56 EUR εκατ. για τις δημόσιες αρχές και 150 εκατ. EUR για τον ιδιωτικό τομέα.

σε αυτό το αίτημα υποστηρίζοντας σε γενικές γραμμές μια πιο συντονισμένη προσέγγιση στη συλλογή και συγκέντρωση θαλάσσιων δεδομένων και περιγράφει ένα σχέδιο δράσης βάσει του οποίου τα διαφορετικά μέτρα πολιτικής της ΕΕ θα συμπληρώσουν τα κομμάτια που λείπουν για την ολοκλήρωση της συνολικής εικόνας.

Εξάλλου, μια πιο εξορθολογισμένη χρήση των θαλάσσιων δεδομένων όχι μόνον θα βοηθήσει στην αποδοτικότητα των υφιστάμενων χρηστών αλλά και θα δημιουργήσει νέες ευκαιρίες για καινοτομία και ανάπτυξη.

4 | Αναπτυξη υφιστάμενων μεσων της ΕΕ

Τα κράτη μέλη συλλέγουν ήδη μεγάλο αριθμό δεδομένων και σε ορισμένες περιπτώσεις είναι υποχρεωμένα να το πράττουν βάσει του νόμου. Επιπλέον, πολλά μέσα και δράσεις της ΕΕ καταβάλλουν προσπάθειες ώστε να βελτιωθεί η διαθεσιμότητα ενός συνεκτικού συνόλου δεδομένων και παρατηρήσεων εντός της ΕΕ.

Αυτές οι δράσεις περιλαμβάνουν τόσο υποχρεώσεις όσο και μέτρα διευκόλυνσης. Η διαφορά μεταξύ των δυο τύπων δράσης δεν είναι πάντοτε σαφής αλλά γενικά οι υποχρεώσεις προβλέπονται βάσει της νομοθεσίας της ΕΕ και υποχρεώνουν τα κράτη μέλη να συλλέγουν και να συγκεντρώνουν δεδομένα ή να χορηγούν πρόσβαση σε αυτά, ενώ τα μέτρα διευκόλυνσης είναι εκείνα για τα οποία η ΕΕ παρέχει κάποια υποστήριξη.

4.1. Οδηγίες της ΕΕ

Σύμφωνα με την οδηγία πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική⁽¹⁰⁾ τα κράτη μέλη «διαμορφώνουν και υλοποιούν συντονισμένα προγράμματα παρακολούθησης για τη συνεχή εκτίμηση της περιβαλλοντικής κατάστασης των θαλάσσιων υδάτων». Η συγκέντρωση εικόνων από θαλάσσιες λεκάνες και από θάλασσες σε πανευρωπαϊκό επίπεδο απαιτεί την διασυνοριακή συνεργασία καθώς και την συνεργασία μεταξύ διαφορετικών επιστημονικών ειδικεύσεων. Σύμφωνα με την εμπειρία που έχει έως σήμερα αντληθεί, αποδεικνύεται ότι η από κοινού ανταλλαγή στοιχείων μεταξύ των τομέων και των κρατών μελών δεν πραγματοποιείται ομοιόμορφα, αποτελεσματικά ή άμεσα. Αυτό θα είναι

μάλλον απίθανο να επιτευχθεί εάν η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν λάβει μέτρα ή δεν διευκολύνει τη λήψη μέτρων στον εν λόγω τομέα.

Η οδηγία INSPIRE ⁽¹¹⁾ υποχρεώνει τα κράτη μέλη να υιοθετούν μέτρα για την ανταλλαγή συνόλων δεδομένων και υπηρεσιών μεταξύ των δημόσιων αρχών τους για τους σκοπούς της επιτέλεσης έργου δημόσιου συμφέροντος, και η οδηγία για την πρόσβαση του κοινού σε περιβαλλοντικές πληροφορίες ⁽¹²⁾ απαιτεί από τα κράτη μέλη να παρέχουν τα δεδομένα όταν αυτό τους ζητείται. Η οδηγία για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα ⁽¹³⁾ διευκολύνει την περαιτέρω χρήση δεδομένων του δημόσιου τομέα καθώς θεσπίζει ένα κοινό νομοθετικό πλαίσιο που ρυθμίζει τον τρόπο με τον οποίο οι φορείς του δημόσιου τομέα πρέπει να διαθέτουν τις πληροφορίες τους για περαιτέρω χρήση με στόχο την άρση των εμποδίων όπως είναι οι πρακτικές που συνιστούν διάκριση, οι μονοπωλιακές αγορές και η έλλειψη διαφάνειας.

Οι οδηγίες αυτές προσφέρουν τις απαραίτητες νομικές βάσεις για την καλύτερη χρήση των θαλάσσιων δεδομένων και στην περίπτωση της οδηγίας INSPIRE, για τη θέσπιση κοινών προτύπων. Ωστόσο, αυτές δεν αρκούν από μόνες τους. Δεν έχουν απαραίτητα εφαρμογή στους φορείς εκείνους που, ενώ έχουν στη διάθεσή τους πολλά θαλάσσια δεδομένα, δεν ασκούν δημόσια εξουσία – για παράδειγμα σε επιστημονικά και ακαδημαϊκά ιδρύματα – με συνέπεια οι εν λόγω οδηγίες να προσκρούουν στα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας. Επιπλέον, οι παρατηρήσεις σε σχεδόν πραγματικό χρόνο ή τα ιστορικά αρχεία των δεδομένων δεν εμπίπτουν στο αντικείμενό τους.

Στο πλαίσιο εξέτασης της οδηγίας πληροφορίες του δημόσιου τομέα ⁽¹⁴⁾, (ΠΔΤ), οι περαιτέρω χρήστες στους τομείς της γεωγραφίας και της μετεωρολογίας επεσήμαναν, ως εμπόδια για την πλήρη άντληση του δυναμικού με στόχο την περαιτέρω χρήση ΠΔΤ, υψηλές τιμές, περιοριστικούς όρους χορήγησης άδειας εκμετάλλευσης και διακρίσεις. Η πρόσβαση σε νέα δεδομένα, προερχόμενα από ερευνητικά έργα για το θαλάσσιο περιβάλλον του προγράμματος πλαίσιο

της ΕΕ είναι υποχρεωτική μόνον για τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας που προτίθενται να χρησιμοποιήσουν τα δεδομένα για την ανάπτυξη, την εφαρμογή και την παρακολούθηση περιβαλλοντικών πολιτικών.

4.2. Πλαίσιο συλλογής δεδομένων για την αλιεία (DCF)

Το νέο πλαίσιο συλλογής δεδομένων που εγκρίθηκε το 2008 ⁽¹⁵⁾ υποχρεώνει τα κράτη μέλη να συλλέγουν, να διαχειρίζονται και να παρέχουν υψηλού επιπέδου αλιευτικά δεδομένα με στόχο την υποβολή επιστημονικών γνωμοδοτήσεων, κυρίως στο πλαίσιο της λήψης των ενδεδειγμένων αποφάσεων όσον αφορά τη διαχείριση της αλιείας. Αυτές οι δραστηριότητες εκτελούνται στο πλαίσιο πολυετών εθνικών προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από την Ένωση. Το νέο πλαίσιο υποχρεώνει τα κράτη μέλη να παρέχουν πρόσβαση σε αυτά τα δεδομένα ως βάση άντλησης στοιχείων για την διαχείριση της αλιείας, για επιστημονικές δημοσιεύσεις, για την δημόσια συζήτηση και για την συμμετοχή των ενδιαφερόμενων φορέων στην χάραξη πολιτικής. Εκτός από αυτούς τους στόχους, η πρόσβαση στα δεδομένα, η συγκέντρωσή τους σε επίπεδο θαλάσσιας λεκάνης και η περαιτέρω χρήση τους απαιτεί σήμερα την συναίνεση όλων των φορέων που διαθέτουν δεδομένα.

4.3. Πρωτοβουλία για την παγκόσμια παρακολούθηση του περιβάλλοντος και της ασφάλειας (GMES)

Η πρωτοβουλία GMES αποτελεί ευρύ πρόγραμμα, το οποίο καλύπτει την γη και την ατμόσφαιρα καθώς και το θαλάσσιο περιβάλλον. Αποσκοπεί στην παροχή υπηρεσιών στον περιβαλλοντικό τομέα και στον τομέα της ασφάλειας και βασίζεται κυρίως σε μετρήσεις από δορυφόρους και σε προϊόντα που προκύπτουν από τις εν λόγω μετρήσεις. Οι διαφορετικές επιλογές όσον αφορά την κεντρική θαλάσσια υπηρεσία της πρωτοβουλίας GMES αποτελούν αντικείμενο ελέγχου μέσω του σχεδίου «MyOcean». Διατίθενται προϊόντα για

11 Οδηγία 2007/2/ΕΚ για τη δημιουργία υποδομής χωρικών πληροφοριών στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

12 Οδηγία 2003/4/ΕΚ.

13 Οδηγία 2003/98/ΕΚ.

14 Περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα – Επανεξέταση της οδηγίας 2003/98/ΕΚ, Βρυξέλλες, 7.5.2009, COM(2009) 212 τελικό.

15 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 199/2008 του Συμβουλίου της 25ης Φεβρουαρίου 2008.

© Mick Mackey

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

της ανταλλαγής και της χρήσης των δεδομένων και των πληροφοριών που απαιτούνται για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή της περιβαλλοντικής πολιτικής, σύμφωνα με την οποία τα υφιστάμενα συστήματα υποβολής αναφορών, τα οποία είναι κυρίως συγκεντρωτικού χαρακτήρα, αντικαθίστανται σταδιακά από συστήματα τα οποία βασίζονται στην πρόσβαση, στην ανταλλαγή και στην διαλειτουργικότητα.

Το «WISE-Marine» αποτελεί την συνιστώσα του «SEIS» που αφορά το θαλάσσιο περιβάλλον και που προορίζεται να ικανοποιήσει τις απαιτήσεις εφαρμογής των υποχρεώσεων υποβολής αναφοράς σύμφωνα με την οδηγία πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική 2008/56/ΕΚ και να ενημερώσει το ευρωπαϊκό κοινό σχετικά με την εφαρμογή των θαλάσσιων στρατηγικών. Θα αποτελεί επέκταση στο θαλάσσιο περιβάλλον του υφιστάμενου Συστήματος πληροφοριών για τα ύδατα στην Ευρώπη (WISE), το οποίο αφορά τα παράκτια ύδατα.

οιαδήποτε χρήση, μεταξύ άλλων και εμπορική (μετέπειτα δραστηριότητες) πλην της «ανεξέλεγκτης αναδιανομής (διάδοσης, π.χ. μέσω ραδιοηλεκτρονικής αναμετάδοσης, ανάρτησης στο διαδίκτυο...)».

4.4. Ενιαίο Σύστημα Πληροφοριών για το Περιβάλλον «SEIS» και «WISE-Marine»

Το Ενιαίο Σύστημα Πληροφοριών για το Περιβάλλον SEIS⁽¹⁶⁾, μια προσέγγιση που ενθαρρύνουν τόσο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσο και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (ΕΟΠ), αποσκοπεί στον εξυγρονισμό και στην απλούστευση της διαθεσιμότητας,

4.5. Το δίκτυο ur-EMODnet

Το δίκτυο «ur-EMODnet» το οποίο χρηματοδοτείται μέσω προπαρασκευαστικών δράσεων θαλάσσιας πολιτικής⁽¹⁷⁾ αποτελεί πρωτότυπο του EMODnet⁽¹⁸⁾ το οποίο θα μπορούσε να είναι χρήσιμο για τους επαγγελματίες του τομέα της θάλασσας και της ναυτιλίας αλλά έχει καταρχάς σχεδιαστεί για τον έλεγχο του σχεδιασμού και για την προώθηση της ανάδρασης. Θεματικές ομάδες⁽¹⁹⁾ συγκεντρώνουν υφιστάμενα δεδομένα από διαφορετικές πηγές, μετρούν την ποιότητά τους, εξασφαλίζουν ότι είναι πλήρεις όσον αφορά τους περιγραφείς (μετα-δεδομένα) όπως είναι ο χρόνος και ο χώρος μέτρησης και τα διαθέτουν μέσω θεματικών πυλών. Πολλές διαφωτιστικές πληροφορίες και τεχνολογίες οι οποίες χρησιμοποιούνται από τις εν λόγω ομάδες αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο ερευνητικών προγραμμάτων της ΕΕ⁽²⁰⁾. Τα θέματα που έχουν

- 16 Η πορεία προς το Ενιαίο Σύστημα Πληροφοριών για το Περιβάλλον (SEIS) COM(2008) 46 τελικό, Βρυξέλλες, 1η Φεβρουαρίου 2008.
- 17 Χρηματοοικονομικός μηχανισμός που έχει σχεδιαστεί για την προετοιμασία προτάσεων με στόχο την έγκριση μελλοντικών δράσεων.
- 18 Ευρωπαϊκό δίκτυο θαλάσσιων παρατηρήσεων και δεδομένων.
- 19 Οι θεματικές ομάδες είναι κοινοπραξίες εργαστηρίων που έχουν αναλάβει την ευθύνη της συγκέντρωσης δεδομένων συγκεκριμένου τύπου και τα διαθέτουν μέσω μεμονωμένων πυλών επικοινωνίας. Υφίστανται σήμερα τέσσερις ομάδες – υδρογραφίας/βαθυμετρίας, γεωλογίας, βιολογίας και χημείας (βλ. πίνακα 1). Αναμένεται η σύσταση ομάδας για τα φυσικά δεδομένα.
- 20 Η απόφαση 1982/2006/ΕΚ σχετικά με το 7ο ερευνητικό πρόγραμμα πλαίσιο αποτελεί την τελευταία μιας σειράς προγραμμάτων χρηματοδότησης της παραγωγής και χρήσης δεδομένων για το θαλάσσιο περιβάλλον.

συγκεντρωθεί έως σήμερα συνοψίζονται στον πίνακα 1. Η διαλειτουργικότητά τους ενισχύεται μέσω της υιοθέτησης ταυτόσημων προτύπων και συντονιστικών συνεδριάσεων ανά εξάμηνο. Οι στιβάδες δεδομένων οι οποίες παράγονται μέσω του *ur-EMODnet* διατίθενται ελεύθερα. Προβλέπεται η έναρξη ενδιάμεσης αξιολόγησης των αποτελεσμάτων το 2011 και η τελική αξιολόγηση το 2013, βάσει της οποίας θα αποφασιστεί η λήψη περαιτέρω μέτρων.

Ωστόσο, το υφιστάμενο *ur-EMODnet* δεν θα παράσχει από μόνο του επαρκείς πληροφορίες για την διενέργεια πλήρους αξιολόγησης το 2013. Το δείγμα είναι πολύ μικρό. Ο αριθμός των παραμέτρων και των θαλάσσιων λεκανών που καλύπτονται είναι μικρότερος σε σχέση με αυτόν που θα απαιτούνταν για να ικανοποιηθούν οι ανάγκες της θαλάσσιας και της ναυτιλιακής κοινότητας. Η ευκρίνεια είναι πολύ μικρή. Η άμεση μετάβαση από ένα δίκτυο *ur-EMODnet* που βασίζεται στις προπαρασκευαστικές δράσεις σε ένα δίκτυο *EMODnet* μεγάλης κλίμακας, και του μεγέθους που θα απαιτούνταν, σύμφωνα με τις τρέχουσες εκτιμήσεις, ⁽²¹⁾ θα συνιστούσε ένα πολύ μεγάλο άλμα και ένα πολύ επικίνδυνο εγχείρημα. Θα προταθεί κανονισμός για την χρηματοδότηση της περαιτέρω ανάπτυξης της Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Πολιτικής κατά την περίοδο 2011-2013. Ο εμπλουτισμός του *EMODnet* θα αποτελεί μια από τις δράσεις προς χρηματοδότηση βάσει του εν λόγω κανονισμού.

4.6. ΕΕ και εθνικοί οργανισμοί

Εκτός από τις δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος, η Κοινοτική Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια στη Θάλασσα είναι φορείς εντεταλμένοι να επικουρούν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη στην εφαρμογή της συναφούς νομοθεσίας της ΕΕ. Στο πλαίσιο των καθηκόντων τους συλλέγουν συναφή δεδομένα ⁽²²⁾ που μπορεί να εξυπηρετήσουν ευρύτερα άλλους σκοπούς. Εφόσον τηρούνται οι κατάλληλες

προϋποθέσεις όσον αφορά το απόρρητο, τα εν λόγω δεδομένα είναι δυνατόν, υπό την κατάλληλη ενοποιημένη μορφή, να διαδοθούν ευρύτερα.

Στη συλλογή δεδομένων συμμετέχει επίσης ευρύ φάσμα κρατικών φορέων των κρατών μελών.

4.7. Δεδομένα που αφορούν τις παράκτιες ζώνες

Οι αρχές των παράκτιων ζωνών πρέπει να συγκεντρώνουν, να χρησιμοποιούν και να ανταλλάσσουν πληροφορίες με στόχο την στήριξη της λήψης αποφάσεων και την μεγαλύτερη ανάμιξη των πολιτών. Το πλαίσιο για τα συστήματα παράκτιων πληροφοριών προβλέπεται βάσει της σύστασης της ΕΕ για την ολοκληρωμένη διαχείριση των παράκτιων ζωνών. ⁽²³⁾

Οι παράκτιες περιφέρειες έχουν οριστεί από την Eurostat ως πρότυπες στατιστικές περιφέρειες (επίπεδο NUTS ⁽²⁴⁾ III), των οποίων ο μισός, τουλάχιστον, πληθυσμός κατοικεί εντός 50 χιλιομέτρων από την ακτή ⁽²⁵⁾. Ο ορισμός αυτός αφορά 446 περιφέρειες, 372 εκ των οποίων έχουν παράλια. Κοινωνικοοικονομικοί παράμετροι όπως είναι οι δείκτες πληθυσμού ή το ΑΕγχΠ διατίθενται ελεύθερα μέσω του ιστοτόπου της Eurostat, για την πλειονότητα αυτών των περιοχών. Όσον αφορά ορισμένες χώρες, όπως η Πολωνία, η Σουηδία ή το ΗΒ, οι εν λόγω περιφέρειες είναι τόσο μεγάλες που καλύπτουν και πληθυσμούς οι οποίοι κατοικούν βαθειά στην ενδοχώρα και συνεπώς δεν μπορούν να εντοπιστούν τα ειδικά στοιχεία που χαρακτηρίζουν τις παράκτιες κοινότητες. Οι προσπάθειες για την συλλογή δεδομένων μεγαλύτερης ευκρίνειας δεν ήταν επιτυχείς λόγω απαγορευτικών τελών που επέβαλαν ορισμένες εθνικές στατιστικές υπηρεσίες, οι οποίες δεν διαθέτουν συστηματική μέθοδο διεκπεραίωσης αιτημάτων για δεδομένα και επειδή, για λόγους απορρήτου, τα δεδομένα δεν μπορούν να παρασχεθούν για περιφέρειες με μια ή δύο μόνον επιχειρήσεις σε έναν συγκεκριμένο τομέα.

21 Αξιολόγηση επιπτώσεων για το *EMODnet*.

22 Όπως σχετικά με την παρατήρηση πετρελαιοκηλίδων, κινήσεων πλοίων και αλιευτικής δραστηριότητας.

23 Σύσταση 2002/413/ΕΚ.

24 Για την περιγραφή των στατιστικών περιφερειών βλ. http://ec.europa.eu/eurostat/ramon/nuts/basicnuts_regions_en.html

25 Το Αμβούργο προστέθηκε στον κατάλογο μολονότι δεν πληροί τα προαναφερόμενα κριτήρια.

Τα οικονομικά δεδομένα – όπως είναι το εισόδημα, οι δαπάνες, η απασχόληση – που αφορούν τους τομείς της αλιείας, της υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης αλιευμάτων συλλέγονται επίσης ως μέρος του πλαισίου συλλογής δεδομένων. Τα οικονομικά δεδομένα που αφορούν τους ευρωπαϊκούς αλιευτικούς στόλους συνοψίζονται σε ετήσια οικονομική έκθεση⁽²⁶⁾ σε εθνικό επίπεδο και ολοένα και περισσότερο σε επίπεδο θαλάσσιας λεκάνης⁽²⁷⁾.

Πολλές περιφερειακές αρχές δημιουργούν συστήματα παράκτιων πληροφοριών με στόχο την διαχείριση και τον σχεδιασμό δραστηριοτήτων. Η οδηγία INSPIRE και σειρά σχεδίων του Interreg⁽²⁸⁾ αρχίζουν να εξασφαλίζουν ολοένα και περισσότερο έναν ικανοποιητικό βαθμό διαλειτουργικότητας μεταξύ αυτών των συστημάτων.

Πίνακας 1 Ο τρόπος με τον οποίο οι πρωτοβουλίες της ΕΕ συμβάλλουν στην υποδομή θαλάσσιων δεδομένων. Δεν περιλαμβάνονται ερευνητικά σχέδια και εθνικές πρωτοβουλίες. Δεν περιλαμβάνονται ούτε «υποχρεώσεις» όπως η οδηγία INSPIRE. Ο πίνακας καλύπτει μόνον «μέτρα διευκόλυνσης» που χρηματοδοτούνται εν μέρει από τον κοινοτικό προϋπολογισμό

Παράμετροι	Συλλογή	Συγκέντρωση	εφαρμογή
Βαθυμετρία		ur-EMODnet	WISE-Marine
Γεωλογία		ur-EMODnet	
Φυσική	GMES (όσον αφορά το διάστημα)	GMES (πλην των των παράκτιων ζωνών), ur-EMODnet ⁽²⁹⁾	GMES
Αλιεία (συμπεριλαμβανομένης της οικονομίας στον τομέα της αλιείας)	Πλαίσιο συλλογής δεδομένων για την αλιεία ⁽³⁰⁾	Κοινό Κέντρο Ερευνών (και λοιποί χρήστες)	ICES ⁽³¹⁾ , ΕΤΟΕΑ ⁽³²⁾ , ΓΕΑΜ ⁽³³⁾
Χημεία		ur-EMODnet	WISE-Marine
Βιολογία		ur-EMODnet, GMES ⁽³⁴⁾	WISE-Marine
Ανθρώπινη δραστηριότητα (εκτός της αλιείας) ⁽³⁵⁾		ur-EMODnet ⁽³⁶⁾	WISE-Marine
Δεδομένα που αφορούν τις παράκτιες ζώνες		Eurostat	

26 Επιστημονική, τεχνική και οικονομική επιτροπή αλιείας (ΕΤΟΕΑ) Ετήσια οικονομική έκθεση όσον αφορά τον ευρωπαϊκό αλιευτικό στόλο για το 2009, EUR 24069 – ISBN 978-92-79-13867-6.

27 Ως θαλάσσια λεκάνη νοείται η λεκάνη όπου αναπτύσσονται αλιευτικές δραστηριότητες. Αυτή δεν είναι πάντοτε η λεκάνη στα παράλια της οποίας εκφορτώνονται τα ψάρια ή όπου βρίσκεται ο λιμένας νηολόγησης των οικείων σκαφών.

28 Πρόκειται για κοινοτική πρωτοβουλία η οποία αποσκοπεί στην τόνωση της διαπεριφερειακής συνεργασίας στη Ευρωπαϊκή Ένωση. Ξεκίνησε το 1989 και χρηματοδοτείται δυνάμει του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ).

29 Δεν περιλαμβάνονται μετρήσεις από το διάστημα, συνεπώς η GMES δεν τροφοδοτεί το ur-EMODnet.

30 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 199/2008 του Συμβουλίου της 25ης Φεβρουαρίου 2008.

31 Διεθνές Συμβούλιο Εξερεύνησης της Θάλασσας (ICES).

32 Επιστημονική, τεχνική και οικονομική επιτροπή αλιείας, (ΕΤΟΕΑ) η οποία συστάθηκε δυνάμει του άρθρου 33 του κανονισμού ΕΚ 2371/2002 του Συμβουλίου).

33 Γενική επιτροπή αλιείας για τη Μεσόγειο (ΓΕΑΜ).

34 Μετρήσεις χλωροφύλλης από το διάστημα ως ένδειξη φυτοπλαγκτού.

35 Εγκαταστάσεις εξόρυξης ενέργειας στην ανοικτή θάλασσα, ακτοπλοϊκές μεταφορές, εξαγωγή αμμοχάλικου, κλπ.

36 Χρηματοδότηση μέσω του προτεινόμενου χρηματοδοτικού κανονισμού για την ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική.

4.8. Προτάσεις για την βελτίωση των υφιστάμενων μέσων

Για την ενίσχυση των αποτελεσμάτων των προαναφερόμενων μέσων και δράσεων η Επιτροπή προτείνει μια σειρά βελτιώσεων:

- Η Επιτροπή θα λάβει τα απαραίτητα μέτρα για να εξασφαλίσει ότι τα δεδομένα που προέρχονται από ερευνητικά προγράμματα τα οποία αφορούν την περιφερειακή ανάπτυξη και τον τομέα της θάλασσας και της ναυτιλίας και τα οποία χρηματοδοτούνται από την ΕΕ, είναι πιο διαθέσιμα για περαιτέρω χρήση.
- Σε συνέχεια σύστασης της ΕΕ για την ολοκληρωμένη διαχείριση των παράκτιων ζωνών⁽³⁷⁾ η Επιτροπή θα εξετάσει ποια περαιτέρω μέτρα απαιτούνται για την προώθηση παράκτιων συστημάτων πληροφόρησης.
- Θα χρηματοδοτηθούν παρουσιάσεις των θαλάσσιων υπηρεσιών της πρωτοβουλίας GMES μέσω του θέματος του έβδομου προγράμματος πλαίσιο που αφορά το διάστημα έως το 2014. Εξετάζονται διαφορετικές επιλογές όσον αφορά τη συνέχεια που θα δοθεί.
- Βραχυπρόθεσμα η Επιτροπή θα μεριμνήσει για την πλήρη τήρηση των νέων κανόνων πρόσβασης στα αλιευτικά δεδομένα από τα κράτη μέλη. Μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα θα διερευνηθούν τρόποι διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής για την πρόσβαση στα δεδομένα.
- Για την βελτιστοποίηση της χρήσης των πόρων το WISE-Marine και το EMODnet θα συνδυαστούν στο πλαίσιο της εφαρμογής της οδηγίας πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική. Η υλοποίηση του WISE-Marine προβλέπεται για τα μέσα του 2012 και θα επιτρέπει τη συλλογή και παρουσίαση δεδομένων των κρατών μελών σχετικά

με το θαλάσσιο περιβάλλον και τις ανθρώπινες δραστηριότητες. Όπως και το EMODnet, το WISE-Marine θα βασίζεται στο WISE, στο υφιστάμενο σύστημα υποβολής αναφορών, το οποίο χρησιμοποιείται ήδη από τα κράτη μέλη για να υποβάλλουν τις αξιολογήσεις τους όσον αφορά την οδηγία πλαίσιο για τα ύδατα.

- Η Επιτροπή προτίθεται να ξεκινήσει μια νέα δέσμη μέτρων για τη βελτίωση της κάλυψης των δεδομένων, την ευκρίνεια και το εύρος των παραμέτρων που συγκεντρώνονται⁽³⁸⁾,⁽³⁹⁾.
- Η Επιτροπή θα εξασφαλίζει την παροχή δεδομένων από τους οργανισμούς της σε τακτική βάση.
- Υπό το ίδιο πρίσμα, η Επιτροπή ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να παρέχουν δεδομένα τα οποία έχουν συγκεντρωθεί για συγκεκριμένο σκοπό, και, εφόσον είναι απαραίτητο, βάσει χρόνου και τόπου συλλογής.
- Η Eurostat θα μελετήσει τις λεπτομερείς παραμέτρους που αφορούν τον πληθυσμό και την έκταση ώστε να εκφραστεί καλύτερα με παραμέτρους η επιρροή των παράκτιων ζωνών στις περιφέρειες της ενδοχώρας, για στατιστικούς σκοπούς.

Συνεπώς, οι πρωτοβουλίες για την αποκατάσταση των ανεπαρειών στο ευρωπαϊκό σύστημα θαλάσσιων δεδομένων θα ακολουθήσουν διάφορες κατευθύνσεις. Οι κύριοι στόχοι αυτών των πρωτοβουλιών είναι παρόμοιοι αλλά όχι ταυτόσημοι. Συνεπώς, απαιτείται περαιτέρω δράση για τη δημιουργία συνεργιών μεταξύ των διαφορετικών εξελίξεων.

Η Επιτροπή θα λάβει τα απαραίτητα μέτρα με στόχο την σύγκλιση των εν λόγω πρωτοβουλιών, για να εξασφαλιστεί η ομαλή και συνεχής παροχή θαλάσσιων δεδομένων και ταυτόχρονα για να αποφευχθούν περιττές επαναλήψεις στις προσπάθειες που καταβάλλονται κατά τη συλλογή δεδομένων. Οι εργασίες θα περιλαμβάνουν:

37 Το σχέδιο PEGASO, το οποίο στηρίζεται από το 7ο πρόγραμμα πλαίσιο εξετάζει διαφορετικές επιλογές.

38 Όπως: επέκταση του γεωλογικού χάρτη στις ακτές της Ιβηρικής στη Μεσόγειο και τον Ατλαντικό· αύξηση της ευκρίνειας της βαθυμετρίας από ένα τέταρτο του λεπτού έως ένα δέκατο του λεπτού, τουλάχιστον· Επέκταση του αριθμού των παρασιτοκτόνων.

39 Χρηματοδότηση μέσω του προτεινόμενου χρηματοδοτικού κανονισμού για την ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική.

- την διασφάλιση κοινών προτύπων⁽⁴⁰⁾;
- την σταδιακή ευθυγράμμιση των πολιτικών όσον αφορά τα δεδομένα. Τελικός στόχος είναι η παροχή ελεύθερης πρόσβασης δίχως περιορισμό στη χρήση;
- τη διασφάλιση του ότι τα δεδομένα τα οποία συγκεντρώνονται στο πλαίσιο πρωτοβουλιών όπως η «ur-EMODnet» ή το «Πλαίσιο συλλογής δεδομένων για την αλιεία» είναι κατάλληλα για τις ανάγκες της οδηγίας πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική;
- τη θέσπιση ειδικής δράσης ur-EMODnet εντός του 2010⁽⁴¹⁾ για την συγκέντρωση υλικών, επιτόπιων δεδομένων για την τροφοδότηση της GMES, για την επικύρωση των αποτελεσμάτων του υποδείγματος GMES και για την κάλυψη των παράκτιων υδά⁽⁴²⁾ που δεν καλύπτονται από την GMES;
- Το 2012-2013, αξιολόγηση των κενών στο δίκτυο παρακολούθησης, μόλις γνωστοποιηθούν τα αποτελέσματα του ur-EMODnet και των δράσεων του πρωτοτύπου της «κεντρικής θαλάσσιας υπηρεσίας» της πρωτοβουλίας GMES;
- έναρξη διαλόγου με χώρες-εταίρους και διεθνείς οργανισμούς με στόχο να διασφαλιστεί ότι οι προσπάθειες της ΕΕ συμβάλλουν στη δημιουργία ενός παγκόσμιου και διαλειτουργικού συστήματος γνώσεων για το θαλάσσιο περιβάλλον.

40 Συμπεριλαμβανομένων της ονοματολογίας, μορφοτύπων και μονάδων. Με τον τρόπο αυτό θα εξασφαλιστεί η σύγκριση και ο συνδυασμός δεδομένων τα οποία προέρχονται από διαφορετικές πρωτοβουλίες. Η οδηγία INSPIRE παρέχει το βασικό πλαίσιο. Η οδηγία INSPIRE είναι πλήρως συμβατή με τα διεθνή πρότυπα.

41 Χρηματοδότηση μέσω του προτεινόμενου χρηματοδοτικού κανονισμού για την ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική.

42 «Παράκτια ύδατα» είναι ένας επιστημονικός όρος ο οποίος χρησιμοποιείται για τον καθορισμό εκείνων των υδάτων όπου αβαθή ύδατα, σύνθετη παράκτια τοπογραφία και παλιρροϊκά ρεύματα έχουν ως αποτέλεσμα το φυσικό μοντέλο να απαιτεί μια πιο λεπτομερή προσέγγιση σε σχέση με αυτή που προβλέπεται σήμερα στο πλαίσιο της θαλάσσιας Βασικής υπηρεσίας GMES.

5 | Προς μια λειτουργική αρχιτεκτονική θαλασσιων δεδομενων

Μολονότι τα προαναφερόμενα μέσα και δράσεις παρουσιάζουν πλεονεκτήματα, η ολοκλήρωση της θαλάσσιας γνώσης απαιτεί να καταβληθούν πιο εντατικές προσπάθειες. Ένα συνεκτικό διασυνοριακό σύνολο δεδομένων, απαιτεί μια στοχοθετημένη και λειτουργική αρχιτεκτονική. Η τελική μορφή αυτού του συνόλου θα εξαρτηθεί από την επιχειρησιακή εμπειρία που θα αντληθεί από σχέδια και πρωτοβουλίες όπως είναι το δίκτυο ur-EMODnet και το σχέδιο «MyOcean». Ενδείκνυται, ωστόσο, ήδη στο παρόν στάδιο να επισημανθούν ορισμένα από τα στοιχεία που πρέπει να ενσωματωθούν:

1. Τα θαλάσσια δεδομένα στην Ευρώπη συλλέγονται σήμερα για συγκεκριμένο σκοπό – για παράδειγμα με στόχο την ασφαλή ναυτιλία ή για την διαχείριση της αλιείας – μελλοντικός στόχος, ωστόσο, είναι να προβλέπεται εξαρχής η συλλογή δεδομένων για πολλαπλούς σκοπούς.
2. Τα δεδομένα πρέπει να διατηρούνται όσο το δυνατόν πιο κοντά στις πηγές προέλευσής τους. Τα εν λόγω δεδομένα πρέπει να φυλάσσονται υπό ενδειγμένες συνθήκες σε εγκεκριμένα κέντρα δεδομένων. Για οιαδήποτε επεξεργασία δεδομένων που αποτελούν προσωπικά δεδομένα σύμφωνα με τον ορισμό της οδηγίας περί προστασίας των δεδομένων⁽⁴³⁾ πρέπει να τηρούνται οι διατάξεις της εν λόγω οδηγίας.
3. Μια αποτελεσματική ευρωπαϊκή υποδομή θαλασσιων δεδομένων πρέπει να περιλαμβάνει σειρά θεματικών ομάδων συγκέντρωσης⁽⁴⁴⁾ στις οποίες να έχει ανατεθεί το καθήκον της «συγκέντρωσης»

δεδομένων. Μια θεματική ομάδα συγκέντρωσης είναι μια κοινοπραξία οργανισμών που συγκεντρώνει δεδομένα σχετικά με ένα συγκεκριμένο θέμα όπως γεωλογικές στρώσεις ή χημικές προσμείξεις.

4. Για να επιτευχθεί η βιώσιμη λειτουργία των συστημάτων θαλάσσιας παρακολούθησης και ο εντοπισμός ζωτικής σημασίας κενών στα εν λόγω συστήματα, απαιτείται μια ολοκληρωμένη προσέγγιση σε επίπεδο θαλάσσιας λεκάνης. Αναμένεται η συμβολή υφιστάμενων οργανισμών εντεταλμένων να ασχολούνται με θέματα που αφορούν θαλάσσιες λεκάνες, όπως η Περιφερειακή Σύμβαση για τις Θάλασσες⁽⁴⁵⁾, τα Περιφερειακά Γνωμοδοτικά Συμβούλια Αλιείας και η «EuroGOOS»⁽⁴⁶⁾ (η ευρωπαϊκή ένωση για το παγκόσμιο σύστημα παρακολούθησης των ωκεανών).
5. Σε περιορισμένο αριθμό περιπτώσεων είναι, ενδεχομένως, σκόπιμο, η κοινοτική στήριξη προς την υποδομή θαλασσιων δεδομένων και παρατήρησης να μετατοπιστεί πέρα από την συγκέντρωση δεδομένων και να επικεντρωθεί στην ανάλυση και στην εφαρμογή των εν λόγω δεδομένων· για παράδειγμα, για την στήριξη της παροχής δεικτών όσον αφορά την κατάσταση του θαλάσσιου περιβάλλοντος.
6. Η αρχιτεκτονική των γνώσεων απαιτεί μια διαδικασία λήψης αποφάσεων στο πλαίσιο της οποίας θα αποφασίζεται ποια δεδομένα θα συλλέγονται και πώς αυτά πρέπει να συγκεντρώνονται. Απαιτείται επίσης η δημιουργία γραμματείας για την διαχείριση της διαδικασίας.

43 Οδηγία 95/46/ΕΚ.

44 Εδώ περιλαμβάνονται (1) η πρόσβαση σε όλες τις παρατηρήσεις που δεν έχουν υποστεί επεξεργασία και οι οποίες φυλάσσονται σε κέντρα φύλαξης δεδομένων ορισμένου τύπου (2) η παραγωγή και διάδοση στιβάδων δεδομένων όπου αναφέρεται η συχνότητα της παρατήρησης και η ποιότητα των δεδομένων (3) ομογενοποιημένες στιβάδες δεδομένων (υπό τη μορφή πλέγματος ή πολυγώνου) επί θαλάσσιων λεκανών ή μέσω αυτών.

45 Συμβάσεις OSPAR, HELCOM, Βαρκελώνης, Βουκουρεστίου.

46 Η EuroGOOS είναι μια ένωση εθνικών κρατικών υπηρεσιών και ερευνητικών οργανισμών, οι οποίοι έχουν αναλάβει την επιχειρησιακή ωκεανογραφία σε ευρωπαϊκή κλίμακα.

Για την δημιουργία μιας τέτοιας υποδομής η Επιτροπή προτείνει:

- Η συλλογή γνώσεων να μην αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα του κράτους. Η ευρωπαϊκή βιομηχανία πρέπει να αφιερώσει τους κατάλληλους πόρους για να εξασφαλίσει την ενδεδειγμένη διαφύλαξη των γνώσεων και, όταν αυτές δεν της είναι πλέον απαραίτητες από εμπορικής πλευράς, να μεριμνά για την ευρύτερη διάδοσή τους.
- Η Επιτροπή θα ενθαρρύνει την επικοινωνία μεταξύ των εθνικών κέντρων φύλαξης δεδομένων μέσω συζητήσεων σε τακτική βάση στο πλαίσιο ομάδων παρατήρησης του θαλάσσιου περιβάλλοντος και εμπειρογνομώνων σε θέματα δεδομένων και στο πλαίσιο του διαδικτυακού φόρουμ για θέματα θαλάσσιου περιβάλλοντος με στόχο την προώθηση ορθών πρακτικών όσον αφορά την φύλαξη και την διάδοση των δεδομένων.
- Για να διασφαλιστεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση των αναγκών παρακολούθησης, η Επιτροπή θα διερευνήσει τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να λειτουργήσει ένας σταθμός ελέγχου θαλάσσιας λεκάνης⁽⁴⁷⁾ μέσω της θέσπισης πιλοτικών σχεδίων⁽⁴⁸⁾ κατά την περίοδο 2011-2013.
- Η Επιτροπή, με βάση γνωμοδοτήσεις από κράτη μέλη, από σταθμούς ελέγχου θαλάσσιων λεκανών και σύμφωνα με τη γνώμη των ειδικών της, θα συνεχίσει να καθορίζει προτεραιότητες για την συγκέντρωση δεδομένων στο ur-EMODnet αλλά κατά την περίοδο 2011-2013 θα καταρτίσει πρόταση για πιο διαρκή διακυβέρνηση.
- Η Επιτροπή θα συστήσει πρότυπη γραμματεία⁽⁴⁸⁾ για τη διαχείριση της διαδικασίας ur-EMODnet – ήτοι για την προετοιμασία συνεδριάσεων, την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των θεματικών ομάδων συγκέντρωσης και των σταθμών ελέγχου θαλάσσιων λεκανών, εξασφαλίζοντας την τήρηση των προθεσμιών και την προετοιμασία ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων.

6 | Διευθυνση της διαδικασίας

Η μεγαλύτερη πρόσβαση σε θαλάσσια δεδομένα και στην παρατήρηση σχετικά με το θαλάσσιο περιβάλλον ελέγχθηκε από ανεξάρτητη ομάδα ειδικών στην συλλογή, συγκέντρωση και εφαρμογή θαλάσσιων δεδομένων. Η Επιτροπή, επικουρούμενη από την εν λόγω ομάδα έκανε τις επιλογές της σχετικά με θεματικές προτεραιότητες και μεθόδους εργασίας. Η ομάδα θα συμμετάσχει σε επίσημη μεσοπρόθεσμη αξιολόγηση η οποία θα ξεκινήσει το 2011 και θα υποβάλει έκθεση στις αρχές του 2012. Στην εν λόγω αξιολόγηση θα περιλαμβάνονται ποσοτικοί δείκτες οι οποίοι

θα μετρούν την πρόσληψη δεδομένων από το πρωτότυπο ur-EMODnet από επιστήμονες, από τις αρχές και από τον ιδιωτικό τομέα. Θα υποβάλει έκθεση σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί στην επίτευξη των στόχων οι οποίοι τέθηκαν στην παρούσα ανακοίνωση.

Η Επιτροπή θα προβεί επίσης στη σύσταση ομάδας εμπειρογνομώνων των κρατών μελών για να εξασφαλίσει τη συνοχή με τις εν εξελίξει εργασίες στα κράτη μέλη.

47 Οι σταθμοί ελέγχου θα ελέγχουν ανεξάρτητα στιβάδες δεδομένων από κάθε θεματική ομάδα συλλογής, θα εξασφαλίζουν ότι τα δεδομένα από διαφορετικές ομάδες είναι αμοιβαία συμβατά και θα καθορίζουν προτεραιότητες για περαιτέρω παρατηρήσεις οι οποίες θα βασίζονται στην αλληλεπίδραση με τοπικούς ενδιαφερόμενους φορείς. Αυτοί οι σταθμοί ελέγχου πρέπει να λειτουργούν εξ ονόματος όλων των χρηστών θαλάσσιων δεδομένων εντός της εν λόγω λεκάνης λειτουργίας και να καλύπτουν όλες τις πρωτοβουλίες της ΕΕ σχετικά με θαλάσσια δεδομένα – EMODnet, GMES, πλαίσιο συλλογής δεδομένων, κλπ.

48 Χρηματοδότηση μέσω του προτεινόμενου χρηματοδοτικού κανονισμού για την ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική.

7 | Χρονοδιαγραμμα

Οι προτάσεις οι οποίες προβλέπονται στην παρούσα ανακοίνωση περιγράφουν δράσεις τις οποίες πρέπει να αναλάβει η Επιτροπή κατά την περίοδο 2011-2013. Στο τέλος της εν λόγω περιόδου θα πραγματοποιηθεί περαιτέρω αξιολόγηση επιπτώσεων με στόχο να δοθούν κατευθύνσεις όσον αφορά τα επόμενα βήματα. Η Επιτροπή καλεί τους ενδιαφερόμενους να εκφράσουν την άποψή τους σχετικά με το παρόν σχέδιο.

Ευρωπαϊκό Δίκτυο Θαλάσσιων Παρατηρήσεων και Δεδομένων

Αξιολογηση επιπτώσεων
Συνοπτική παρουσίαση

Εγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής
SEC(2010) 999

Πίνακας περιεχομένων

1. Ορισμός του προβλήματος	21
1.1. Ιστορικό	21
1.2. Ποιος είναι ο λόγος συλλογής δεδομένων για τη θάλασσα και ποιο το κόστος	21
1.3. Δυσχέρειες στη συγκέντρωση των δεδομένων	21
1.4. Έλλειψη ανταγωνισμού και καινοτομίας	22
1.5. Αβεβαιότητα	22
1.6. Αιτίες	22
1.7. Προσπάθειες που καταβάλλονται για την αντιμετώπιση της κατάστασης	22
2. Προστιθέμενη αξία της ΕΕ	22
3. Στόχοι	23
4. Πολιτικές επιλογές	23
4.1. Μελλοντικές εξελίξεις – Η επιλογή της απουσίας δράσης	23
4.2. Άλλες επιλογές	23
5. Αξιολόγηση επιπτώσεων	24
5.1. Τι πρέπει να κάνει η ΕΕ;	24
5.2. Ποιο είναι το κατάλληλο νομικό μέσο;	26
5.3. Πώς πρέπει να γίνεται η διαχείριση της εν λόγω στήριξης;	26
6. Παρακολούθηση και αξιολόγηση	26

11 ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

1.1. Ιστορικό

Η βελτίωση των γνώσεων για τη θάλασσα ήταν πάντοτε πρωταρχικός στόχος της ολοκληρωμένης θαλάσσιας πολιτικής της ΕΕ, η οποία αποτελεί από μόνη της στρατηγικό στόχο του προγράμματος εργασίας της Επιτροπής για την περίοδο 2005-2009⁽¹⁾. Για να αξιολογηθούν οι τεχνικές επιλογές και το κατ'εκτίμηση κόστος της δημιουργίας ενός Ευρωπαϊκού Δικτύου Θαλάσσιων Παρατηρήσεων και Δεδομένων (EMODnet) έχουν δρομολογηθεί προπαρασκευαστικές δράσεις.

Τον Απρίλιο του 2009 εκδόθηκε ένας χάρτης πορείας βάσει των εργασιών ομάδας εμπειρογνομώνων, στον οποίο εκτίθενται οι γενικές αρχές και το χρονοδιάγραμμα. Συγχρόνως, ξεκίνησε δημόσια διαβούλευση για το EMODnet⁽²⁾. Υπέβαλαν εισηγήσεις 300 άμεσα ενδιαφερόμενοι: σε αυτούς συγκαταλέγονται ιδιωτικές εταιρείες, δημόσιες αρχές, διεθνείς οργανισμοί και η ερευνητική κοινότητα.

Το 2010 η Επιτροπή πρόκειται να προτείνει κανονισμό για τη χρηματοδότηση της στήριξης της ολοκληρωμένης θαλάσσιας πολιτικής για την περίοδο 2011-2013, ο οποίος θα ενσωματώνει τους στόχους που αφορούν τις γνώσεις για τη θάλασσα.

1.2. Ποιος είναι ο λόγος συλλογής δεδομένων για τη θάλασσα και ποιο το κόστος

Οι ιδιωτικές εταιρείες χρειάζονται τα δεδομένα για το θαλάσσιο περιβάλλον προκειμένου να αξιοποιήσουν αποτελεσματικότερα τους πόρους. Οι εθνικές και τοπικές αρχές τα χρειάζονται για να προστατεύουν τις ακτογραμμές τους ή να αξιολογούν τη συμμόρφωση προς τα περιβαλλοντικά πρότυπα. Οι επιστήμονες τα χρειάζονται για να αυξήσουν τις γνώσεις τους σχετικά με τα ωκεάνια ρεύματα και τα θαλάσσια οικοσυστήματα.

Συνεπώς, όλα τα παράκτια κράτη συλλέγουν και επεξεργάζονται δεδομένα για τη θάλασσα. Η τρέχουσα ετήσια δαπάνη της Ευρώπης για τη συλλογή και παρακολούθηση δεδομένων για τη θάλασσα και τους ωκεανούς υπερβαίνει το 1 δισεκατομμύριο ευρώ⁽³⁾ για τους δημόσιους φορείς και ανέρχεται σε 3 περίπου δισεκατομμύρια ευρώ⁽³⁾ για τους ιδιωτικούς φορείς.

1.3. Δυσχέρειες στη συγκέντρωση των δεδομένων

Οι εφαρμογές που αφορούν τα θαλάσσια δεδομένα δεν μπορούν να βασίζονται σε δεδομένα από μία μόνο πηγή τα οποία συλλέγονται για ένα μόνο σκοπό. Συχνά απαιτούνται δεδομένα που αφορούν τα ύδατα περισσοτέρων του ενός παράκτιων κρατών.

Η διαμόρφωση συνεκτικής εικόνας από μεγάλο αριθμό οργανώσεων που διατηρούν και κατέχουν θαλάσσια δεδομένα – περισσότερες από 50 οργανώσεις σε καθένα από τα μεγάλα παράκτια κράτη⁽⁴⁾ – είναι δύσκολο έργο. Από πλευράς χρήστη καταγράφονται 7 φραγμοί μείζονος σημασίας: 1) εξεύρεση – αδυναμία εντοπισμού τους, 2) πρόσβαση – απουσία άδειας για πρόσβαση σε αυτά, 3) χρήση – περιορισμοί που επιβάλλονται στην τελική χρήση, 4) συνοχή – δυσκολία στον συνδυασμό δεδομένων, 5) κόστος – υπερβαίνει τον προϋπολογισμό του χρήστη, 6) ποιότητα – άγνωστη ακρίβεια και άγνωστη πιστότητα, 7) ποσότητα – χωρική και χρονική ευκρίνεια που δεν επαρκούν για το συγκεκριμένο σκοπό. Σχεδόν όλοι οι άμεσα ενδιαφερόμενοι που συμμετείχαν στην έρευνα του 2009⁽²⁾ ανέφεραν ότι καθένας από τους εν λόγω επτά φραγμούς αποτέλεσε τροχοπέδη στην αποτελεσματικότητα του έργου τους.

Ένα κατακεραματισμένο σύστημα παρατηρήσεων, σε αντίθεση με ένα ολοκληρωμένο σύστημα, επιβαρύνει τουλάχιστον κατά 25 % το κόστος όσων παρέχουν προϊόντα και υπηρεσίες⁽⁵⁾. Σε αυτό δεν συμπεριλαμβάνονται οι χαμένες ευκαιρίες εκείνων οι οποίοι, αντιμέτωποι με μια αδιαπέραστη υποδομή δεδομένων, έχουν απλώς επιλέξει να μην αναπτύξουν νέες υπηρεσίες.

1 Στρατηγικοί στόχοι 2005 – 2009 Ευρώπη 2010: Μία εταιρική σχέση για την ανανέωση της Ευρώπης – Ευημερία, αλληλεγγύη και ασφάλεια, COM(2005) 12 τελικό της 26.1.2005.

2 Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής: Υποδομή θαλάσσιων δεδομένων – Έκβαση της δημόσιας διαβούλευσης, Βρυξέλλες, SEC(2010) 73 τελικό της 22.1.2010.

3 Ο συγκεκριμένος αριθμός αιτιολογείται στην πλήρη αξιολόγηση επιπτώσεων.

4 Legal Aspects of Marine Environmental Data [Νομικές πτυχές των δεδομένων για το θαλάσσιο περιβάλλον], σύμβαση πλαίσιο παροχής υπηρεσίας, αριθ. FISH/2006/09 – LOT2, τελική έκθεση, Οκτώβριος 2008.

5 The Business Case for Improving NOAA's Management and Integration of Ocean and Coastal Data [Οικονομική επιχειρηματολογία υπέρ της βελτίωσης της διαχείρισης και της ενσωμάτωσης των ωκεάνιων και παράκτιων δεδομένων της NOAA (Αμερικανική Εθνική Υπηρεσία Μελέτης των Ωκεανών και της Ατμόσφαιρας), Zdenka Willis, Διευθύντρια, Πρόγραμμα IOOS της NOAA, Ιανουάριος 2009.

1.4. Έλλειψη ανταγωνισμού και καινοτομίας

Ένας δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας αντιμετωπίζει σήμερα δυσκολίες στην παροχή ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας που βασίζεται σε θαλάσσια δεδομένα, εκτός εάν έχει συλλέξει από μόνος του τα δεδομένα ή διατηρεί στενές σχέσεις με τον οργανισμό που πραγματοποίησε τη συλλογή. Αυτό μειώνει τον αριθμό των φορέων που είναι δυναμικά σε θέση να παρέχουν το προϊόν ή την υπηρεσία και μειώνει το εύρος της καινοτομίας.

1.5. Αβεβαιότητα

Η έλλειψη αποτελεσματικής υποδομής θαλάσσιων δεδομένων και ενός υπερβολικά σποραδικού δικτύου παρατηρήσεων επιτείνουν την αβεβαιότητα σχετικά με τη μελλοντική συμπεριφορά των ωκεανών. Μια μελέτη⁽⁶⁾ υποστηρίζει ότι δαπάνες ύψους 70 εκατομμυρίων ευρώ για τη θαλάσσια χαρτογράφηση των υδάτων της Ιρλανδίας θα μπορούσαν να μειώσουν την αβεβαιότητα για τον σχετικό κλάδο και να επιφέρουν οφέλη ύψους 415 εκατομμυρίων ευρώ στους τομείς της υγείας, της υδατοκαλλιέργειας, της βιοποικιλότητας, της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, των ενεργειακών προοπτικών και της βιομηχανίας στο σύνολό της. Μια μείωση κατά 25 % της αβεβαιότητας όσον αφορά τη μελλοντική άνοδο της στάθμης της θάλασσας θα μείωνε τις ετήσιες δαπάνες της Ευρώπης για την προστασία των θαλασσών κατά περίπου 100 εκατομμύρια ευρώ ετησίως. Το κλίμα της γης εξαρτάται από τα ωκεάνια ρεύματα ώστε ακόμη και οι βιομηχανίες στην ξηρά θα μπορούσαν να επωφεληθούν από τη βελτίωση των θαλάσσιων δεδομένων· αυτό δεν αποτελεί ικανό όρο για καλύτερες εποχικές προβλέψεις, αποτελεί ωστόσο αναγκαίο όρο.

1.6. Αιτίες

Ακόμη και αν υπάρχουν οργανώσεις που επιθυμούν άλλες οργανώσεις να διαθέτουν τα δεδομένα τους,

μπορεί οι ίδιες να είναι απρόθυμες να ανοίξουν τα δικά τους δεδομένα, διότι μπορούν να αντλούν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα μέσω προτιμησιακής πρόσβασης στα δεδομένα όταν παρέχουν προϊόντα που προέρχονται από τα εν λόγω δεδομένα.

1.7. Προσπάθειες που καταβάλλονται για την αντιμετώπιση της κατάστασης

Η ΕΕ ενέκρινε νομοθετικά μέτρα τα οποία υποχρεώνουν τις διοικήσεις να καθιστούν τα δεδομένα τους διαθέσιμα σε μεγαλύτερο βαθμό. Μέτρα όπως η οδηγία INSPIRE⁽⁷⁾, η οδηγία για τις περιβαλλοντικές πληροφορίες⁽⁸⁾ και η οδηγία για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα⁽⁹⁾ εισάγουν υποχρεώσεις για τις δημόσιες αρχές.

Η ΕΕ παρέχει οικονομική στήριξη για τη συλλογή αλιευτικών δεδομένων μέσω του Πλαισίου Συλλογής Δεδομένων. Η Παγκόσμια Παρακολούθηση του Περιβάλλοντος και της Ασφάλειας (Global Monitoring for Environment and Security – GMES)⁽¹⁰⁾ έχει ως στόχο την παροχή μιας κεντρικής θαλάσσιας υπηρεσίας, η οποία θα βασίζεται σε δορυφορικά δεδομένα. Οι κατάλογοι θαλάσσιων δεδομένων που συμβάλλουν στην ευκολότερη αναζήτηση δεδομένων και οι ποιοτικές διαδικασίες των εργαστηρίων μέτρησης εκπονήθηκαν στο πλαίσιο των διαδοχικών ερευνητικών προγραμμάτων της ΕΕ. Επί του παρόντος, τα κράτη μέλη αρχίζουν να οργανώνουν τις οικείες υποδομές θαλάσσιων δεδομένων.

2 | ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΕΕ

Η συγκέντρωση εικόνων για τις θαλάσσιες λεκάνες απαιτεί διασυνοριακή και διεπιστημονική συνεργασία. Λιγότεροι από το 3 % των 300 ειδικών των οποίων ζητήθηκε η γνώμη διαφώνησαν με τη δήλωση «χωρίς διαρκή στήριξη από πλευράς ΕΕ θα είναι εξαιρετικά δύσκολο να δημιουργηθεί μια βιώσιμη ευρωπαϊκή υποδομή.»

6 Price Waterhouse Cooper, INFOMAR Marine Mapping Survey Options Appraisal Report (Έκθεση αξιολόγησης των επιλογών έρευνας της θαλάσσιας χαρτογράφησης στο πλαίσιο του προγράμματος INFOMAR), Ιούνιος 2008.

7 Οδηγία 2007/2/ΕΚ για τη δημιουργία υποδομής χωρικών πληροφοριών στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (INSPIRE).

8 Οδηγία 2003/4/ΕΚ.

9 Οδηγία 2003/98/ΕΚ.

10 Παγκόσμια παρακολούθηση του περιβάλλοντος και της ασφάλειας (GMES): μέριμνα για έναν ασφαλέστερο πλανήτη, Βρυξέλλες, COM(2008) 748 τελικό της 12.11.2008.

3| ΣΤΟΧΟΙ

Διακρίνονται τρεις ειδικοί στόχοι:

1. μείωση του λειτουργικού κόστους και των καθυστερήσεων για όσους χρησιμοποιούν τα θαλάσσια δεδομένα και συνεπώς:
  - α) υποβοήθηση του ιδιωτικού τομέα ώστε να είναι ανταγωνιστικός στην παγκόσμια οικονομία;
  - β) βελτίωση της ποιότητας της λήψης αποφάσεων στο δημόσιο σε όλα τα επίπεδα; και
  - γ) ενίσχυση της επιστημονικής έρευνας του θαλάσσιου περιβάλλοντος.
2. αύξηση του ανταγωνισμού και της καινοτομίας μεταξύ των χρηστών θαλάσσιων δεδομένων μέσω της διεύρυνσης και της επιτάχυνσης της πρόσβασης σε συνεκτικά θαλάσσια δεδομένα ελεγχόμενης ποιότητας.
3. μείωση της αβεβαιότητας όσον αφορά τις γνώσεις των ωκεανών και των θαλασσών και, κατά συνέπεια, παροχή μιας σταθερότερης βάσης για τη διαχείριση των αναπόφευκτων μελλοντικών αλλαγών.

4| ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ

4.1. Μελλοντικές εξελίξεις – Η επιλογή της απουσίας δράσης

Γενικά διαπιστώνεται συμμόρφωση προς τους υφιστάμενους κανόνες σχετικά με την πρόσβαση και τη χρήση θαλάσσιων δεδομένων⁽¹¹⁾. Ωστόσο, οι εν λόγω κανόνες δεν ισχύουν αυτόματα για δημόσιους φορείς που δεν έχουν δημόσια εξουσία, όπως τα πανεπιστήμια. Ούτε υπερσχύουν των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας ή της υποχρέωσης ορισμένων εθνικών υπηρεσιών να επιβάλλουν χρεώσεις με σκοπό την ανάκτηση του κόστους. Η έρευνα στην ΕΕ ή τα έργα περιφερειακής συνεργασίας έχουν συγκεκριμένη διάρκεια. Όταν τα έργα ολοκληρώνονται δεν διατηρούνται πλέον οι κατάλογοι και οι εταιρικές σχέσεις διαλύονται.

Χωρίς πρόσθετη δράση από πλευράς ΕΕ η σημερινή υποδομή θα εξακολουθήσει να επιβαρύνει τους χρήστες, να αποθαρρύνει την καινοτομία και να περιορίζει την ικανότητά της ΕΕ να προετοιμαστεί για ένα μεταβαλλόμενο θαλάσσιο σύστημα.

4.2. Άλλες επιλογές

4.2.1. Τι πρέπει να κάνει η ΕΕ;

Η επεξεργασία των θαλάσσιων δεδομένων για την παραγωγή γνώσεων και πληροφοριών απαιτεί 3 γενικές φάσεις: (Α) παρατήρηση και συλλογή (Β) συγκέντρωση των δεδομένων με σκοπό την παροχή πλήρων, συνεκτικών και ελεγχόμενης ποιότητας δεδομένων για τις θαλάσσιες λεκάνες, (Γ) αξιοποίηση των δεδομένων με σκοπό την παροχή υπηρεσιών ή την παραγωγή δεικτών – παραδείγματος χάριν, για την παράκτια διάβρωση, τους αλιευτικούς πόρους ή τον κίνδυνο παλιρροϊκών κυμάτων.

Ωστόσο, θεωρείται εξαιρετικά δύσκολο να ταχθεί η ΕΕ υπέρ της στήριξης της συλλογής δεδομένων χωρίς να γνωρίζει τι έχει ήδη συλλεχθεί, ποια είναι τα κενά που υπάρχουν και ποια είναι ακριβώς η μεγαλύτερη ζήτηση από πλευράς χρήστη. Ούτε θα ήταν δυνατό να εκπονηθούν δείκτες ή προϊόντα προστιθέμενης αξίας χωρίς τη συγκέντρωση και επεξεργασία δεδομένων τα οποία συγκροτούν τους εν λόγω δείκτες. Συνεπώς, οι επιλογές δράσης της ΕΕ είναι οι εξής:

1. ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ των δεδομένων για την παροχή πρόσβασης σε συνεκτικά, ελεγχόμενης ποιότητας και ασφαλώς φυλασσόμενα δεδομένα για πλήρεις θαλάσσιες λεκάνες με οριακό κόστος.
2. ΣΥΛΛΟΓΗ – ίδια επιλογή με την επιλογή 1, που όμως υποστηρίζει επίσης τα συστήματα παρατήρησης και τη συλλογή δεδομένων – η οποία πραγματοποιείται αυτόματα μέσω μόνιμα αγκυροβολημένων ή κινητών οργάνων ή μέσω δειγμάτων που λαμβάνονται από τη θάλασσα και αναλύονται στο εργαστήριο.
3. ΕΦΑΡΜΟΓΗ – ίδια επιλογή με την επιλογή 1, αλλά επίσης με επεξεργασία των δεδομένων για την εκπόνηση δεικτών – παραδείγματος χάριν στην

11 Legal Aspects of Marine Environmental Data (Νομικές πτυχές των δεδομένων για το θαλάσσιο περιβάλλον), σύμβαση πλαίσιο παροχής υπηρεσίας, αριθ. FISH/2006/09 – LOT2, Τελική έκθεση – Οκτώβριος 2008.

ποιότητα του περιβάλλοντος, στην παράκτια διάβρωση, στους αλιευτικούς πόρους ή στον κίνδυνο παλιρροϊκών κυμάτων.

Σκοπός του δικτύου EMODnet είναι να παράσχει τη βασική υποδομή που είναι επωφελής για σειρά εφαρμογών. Από την άλλη πλευρά, η επεξεργασία των δεδομένων για την παραγωγή προϊόντων εφαρμογών που θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες των πελατών πρέπει να αποτελεί εμπορική και ανταγωνιστική δραστηριότητα, στο πλαίσιο της οποίας οι ιδιωτικοί και οι δημόσιοι φορείς μπορούν να λαμβάνουν δεδομένα από τις καλύτερες πηγές, να τα συγχωνεύουν και να τα επεξεργάζονται για εξειδικευμένη χρήση. Συνεπώς, η επιλογή 3 «Εφαρμογή» απορρίπτεται.

4.2.2. Ποιο είναι το καταλληλότερο νομικό μέσο;

Η σημαντικότερη απόφαση που πρέπει να ληφθεί κατά την επιλογή νομικού μέσου είναι ο επιμερισμός του φόρτου μεταξύ ΕΕ και εθνικού επιπέδου. Αυτό μπορεί να γίνει μέσω κανονισμού, οδηγίας ή σύστασης.

4.2.3. Πώς πρέπει να γίνεται η διαχείριση της εν λόγω στήριξης;

Το δίκτυο EMODnet πρέπει να δεσμεύσει τα θεσμικά όργανα της Ευρώπης σε ένα βιώσιμο πλαίσιο προς όφελος εκείνων που χρησιμοποιούν τα δεδομένα. Οποιαδήποτε χρηματοδότηση πρέπει να διοχετεύεται στα εν λόγω θεσμικά όργανα ώστε να συμβάλλει στην επίτευξη αυτού του σκοπού. Μολονότι διατίθεται ένας σχεδόν άπειρος αριθμός επιλογών για τη διαχείριση της συγκεκριμένης πρωτοβουλίας, διακρίνονται δύο γενικές επιλογές.

1. να συνεχιστεί η ίδια προσέγγιση όπως προηγουμένως σε ειδικούς τομείς όπως η αλιεία ή ο χώρος, μέσω ερευνητικών έργων περιορισμένης διάρκειας ή κανονιστικών ρυθμίσεων ad-hoc.
2. σύσταση γραμματείας – υφιστάμενος οργανισμός ή νέος φορέας – για τη διαχείριση του Δικτύου.

5| ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

5.1. Τι πρέπει να κάνει η ΕΕ;

5.1.1. Λειτουργικές δαπάνες

Η επιλογή 1 «συγκέντρωση» θα μειώσει τον φόρτο εργασίας που συνδέεται με την εξεύρεση δεδομένων και την πρόσβαση σε αυτά. Εάν το κόστος των δεδομένων αποτελεί πρόβλημα, η επιλογή του οριακού κόστους έναντι της ανάκτησης κόστους θα μπορούσε επίσης να μειώσει το κόστος. Η επιλογή 2 «συλλογή» μπορεί να μειώσει την ανάγκη πρόσθετων παρατηρήσεων προκειμένου να επιτευχθεί η απαιτούμενη ακρίβεια.

5.1.2. Ανταγωνισμός

Η επιλογή 1 «συγκέντρωση» θα αυξήσει τον ανταγωνισμό δεδομένου ότι αυτοί που συλλέγουν δεδομένα δεν θα βρίσκονται πλέον σε τόσο ευνοϊκή θέση κατά την παροχή των εν λόγω προϊόντων. Θα επιτρέψει την ανάπτυξη καινοτόμων νέων υπηρεσιών. Η επιλογή 2 «συλλογή» δεν θα επιφέρει κάποια σημαντικά ανταγωνιστικά οφέλη.

Πίνακας 1 Εκτιμήσεις ετήσιου κόστους και οφελών ενός λειτουργικού Ευρωπαϊκού Δικτύου Θαλάσσιων Παρατηρήσεων και Δεδομένων

ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ	Κόστος ή όφελος	Επιλογή 1: στήριξη της συγκέντρωσης και επεξεργασίας δεδομένων (ετήσια)	Επιλογή 2: στήριξη της συλλογής δεδομένων (πρόσθετη στην επιλογή 1)
Μειωμένο λειτουργικό κόστος	όφελος	300 εκατομμύρια EUR	
Αύξηση ανταγωνισμού	όφελος	60 – 200 εκατομμύρια EUR	
Μειωμένη αβεβαιότητα	όφελος		220 εκατομμύρια EUR
Υψηλό κόστος υλοποίησης	κόστος	20 εκατομμύρια EUR ⁽¹²⁾	10 – 90 εκατομμύρια EUR

12 Εάν υποθεθεί ότι εφαρμόζεται ένα δεκαετές πρόγραμμα για την κατασκευή δικτύου EMODnet με ευκρίνεια δέκα φορές μεγαλύτερη από το υφιστάμενο δίκτυο ur-EMODnet.

5.1.3. Αβεβαιότητα

Η βελτίωση της υποδομής των μετρήσεων θα μειώσει την αβεβαιότητα όσον αφορά τη μελλοντική συμπεριφορά των ωκεανών. Αυτό θα επιτρέψει στις επιχειρήσεις και στις δημόσιες αρχές να σχεδιάσουν το μέλλον με μεγαλύτερη βεβαιότητα.

Η βελτίωση της πρόσβασης σε υφιστάμενα δεδομένα θα μειώσει την αβεβαιότητα. Ωστόσο, χρειάζονται σαφώς περισσότερα δεδομένα. Συνεπώς, η επιλογή 2 «συλλογή» θα επιφέρει πρόσθετα οφέλη πέραν αυτών της επιλογής 1 «συγκέντρωση». Δεδομένου ότι είναι δύσκολη η προσαρμογή σε ένα άγνωστο μέλλον και οι ωκεανοί ελέγχουν το κλίμα στη ξηρά, η βελτίωση του συστήματος παρακολούθησης της θάλασσας είναι πιθανότατα η αποτελεσματικότερη συμβολή της ΕΕ στην υποβοήθηση της Ευρώπης ώστε να προσαρμοστεί στην κλιματική αλλαγή.

5.1.4. Κόστος υλοποίησης

Η λειτουργία της νέας υποδομής θα απαιτήσει νέες δαπάνες που θα χρειαστεί να δικαιολογηθούν από τα καθαρά κέρδη.

Σύμφωνα με τις αρχικές εκτιμήσεις, το κόστος της επιλογής 1 «συγκέντρωση» θα ανέλθει σε 20 εκατομμύρια ευρώ ετησίως επί δέκα έτη και σε 11 εκατομμύρια μετέπειτα για τη συντήρηση και αναβάθμισή της. Το κόστος μπορεί να αντισταθμιστεί από τη μείωση της χρηματοδότησης που θα προέλθει από τον προϋπολογισμό της Κοινότητας για την έρευνα, για έργα που αποσκοπούν να καταδείξουν τη σκοπιμότητα μιας υποδομής θαλάσσιων δεδομένων⁽¹³⁾.

Το κόστος της επιλογής 2 «συλλογή» εξαρτάται από το επίπεδο των φιλοδοξιών. Τα αποτελέσματα των προγραμμάτων παρακολούθησης αποτελούν συχνά ένα πιο μακροπρόθεσμο όφελος για την Ευρώπη, παρά μια λύση που να ανταποκρίνεται σε μια άμεση ανάγκη του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους. Ο καταγραφέας πλαγκτού σε αδιάλειπτη βάση (Continuous Plankton Recorder), ο οποίος παρέσχε απaráμιλλες παρατηρήσεις για την οικολογία και τη βιογεωγραφία του πλαγκτού στον Ατλαντικό Ωκεανό, κοστίζει

1,8 εκατομμύρια ετησίως. Τρία εκατομμύρια ευρώ ετησίως θα ενίσχυαν την ευρωπαϊκή συνιστώσα (8 εκατομμύρια ευρώ ετησίως) του προγράμματος Euro-argo – ενός παγκοσμίου συστήματος επιτόπιας παρατήρησης των ωκεανών, βασιζόμενου σε αυτόνομους πλωτήρες. Άλλες δαπάνες θα ήταν υψηλότερες. Η δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Πολυεπιστημονικού Παρατηρητηρίου Θαλασσιού Πυθμένα (EMSO) υπολογίζεται ότι θα κόστιζε περί τα 240 εκατομμύρια ευρώ, με λειτουργικό κόστος 32 εκατομμύρια ετησίως. Έχει υπολογιστεί ότι η ανάπτυξη μιας πλήρους χαρτογράφησης των υδάτων των κρατών μελών της ΕΕ με ηχοβολιστικό μηχανήμα (σόναρ) πολλαπλής δέσμης θα κόστιζε περίπου 50 εκατομμύρια ευρώ ετησίως για την επόμενη εικοσαετία. Συνεπώς, το επιπλέον κόστος της επιλογής 2 σε σύγκριση με την επιλογή 1 θα ήταν 10 έως 90 εκατομμύρια ευρώ ετησίως.

Πριν από τη λήψη τελικής απόφασης σχετικά με την επιλογή που θα υιοθετηθεί απαιτούνται περισσότερες πληροφορίες. Η Επιτροπή προτείνει ένα νέο χρηματοδοτικό μέσο για τη θαλάσσια πολιτική από το οποίο 7,5 εκατομμύρια ευρώ ετησίως θα προορίζονται για τη γνώση του θαλάσσιου περιβάλλοντος κατά την περίοδο 2011-2013. Αυτό το μέσο όχι μόνο θα αποτελέσει τη βάση για μια πιο τεκμηριωμένη απόφαση, αλλά θα συμβάλει, από μόνο του, στην επίτευξη των στόχων της πρωτοβουλίας για τη γνώση του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

5.1.5. Επικουρικότητα

Όπως αναφέρεται στο τμήμα 2, η διακρατική φύση του θέματος δικαιολογεί απερίφραστα την ανάληψη δράσης σε επίπεδο ΕΕ. Αυτό ισχύει σαφώς για την επιλογή 1 «συγκέντρωση».

Για την επιλογή 2 «συλλογή δεδομένων» το ζήτημα είναι πολυπλοκότερο. Οιαδήποτε στήριξη από πλευράς ΕΕ δεν πρέπει να αποθαρρύνει τα κράτη μέλη από την εκπλήρωση των ηθικών ή νομικών υποχρεώσεών τους όσον αφορά τη συλλογή δεδομένων. Ωστόσο, υπάρχει προηγούμενο. Η ΕΕ διαθέτει ήδη περίπου 40 εκατομμύρια ευρώ για τη συλλογή δεδομένων για την αλιεία και κατά μέσο όρο 44 εκατομμύρια ευρώ⁽¹⁴⁾ ετησίως για δορυφορικά δεδομένα.

13 SEADATANET κ.λπ.

14 Μέσω του GMES και με βάση την υπόθεση ότι το 40 % προορίζεται για την παρατήρηση της θάλασσας και των ωκεανών (εσωτερική κοινοποίηση της ΓΔ ENTR).

Τα επιχειρήματα υπέρ της επικουρικότητας για την επιλογή 2 είναι ισχυρότερα, στην περίπτωση που η πρόσθετη παρακολούθηση πρόκειται να πραγματοποιηθεί εκτός των υδάτων των κρατών μελών. Ωστόσο, δεν αποτελεί αναγκαία συνθήκη. Οι θαλάσσιες παρατηρήσεις δεν ωφελούν μόνο το κράτος στα ύδατα του οποίου γίνονται οι παρατηρήσεις.

5.1.6. Αναλογικότητα

Για αμφότερες τις επιλογές, οι δράσεις της ΕΕ θα προσθέσουν αξία στις δράσεις των κρατών μελών με πρόσθετους πόρους που κυμαίνονται από 2 έως 5% των δαπανών που ήδη πραγματοποιούν τα κράτη μέλη. Οι εν λόγω πόροι θα δώσουν τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να επιτύχουν αποτελεσματικότερα τους στόχους τους και, συνεπώς, είναι αναλογικοί. Τα δεδομένα που συλλέγονται και δεν αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας συνιστούν μια χαμένη ευκαιρία.

5.2. Ποιο είναι το κατάλληλο νομικό μέσο;

Ο καθορισμός κατάλληλων ρόλων για τους φορείς του Δικτύου θα απαιτήσει τον καθορισμό υποχρεωτικών ρόλων. Συνεπώς, οι συστάσεις και οι γνώμες κρίνονται ακατάλληλες. Η μεταφορά στο εθνικό δίκαιο που απαιτούν οι οδηγίες ίσως οδηγήσει σε μεγαλύτερο διοικητικό φόρτο από ό,τι οι κανονισμοί. Η λήψη μέτρων που ορίζουν προγράμματα δαπανών ή συμμετοχή υπηρεσιών σε ευρωπαϊκό επίπεδο απαιτεί την προσφυγή σε κανονισμό.

5.3. Πως πρέπει να γίνεται η διαχείριση της εν λόγω στήριξης;

Εξ ορισμού, εάν ακολουθηθεί η ίδια προσέγγιση όπως προηγουμένως δεν θα έχει καμία επίπτωση στην επίλυση των διαπιστωθέντων προβλημάτων.

Η δημόσια διαβούλευση κατέγραψε πολλούς φορείς που είναι σε θέση να φιλοξενήσουν τη γραμματεία, αλλά κανείς από αυτούς δεν ξεχωρίζει. Συνεπώς, το καλύτερο μέσο εξεύρεσης της καταλληλότερης λύσης είναι η πρόσκληση υποβολής προσφορών.

6 | ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Με βάση την αρχή ότι οι δείκτες πρέπει να είναι ποσοτικοί και να μην επιβαρύνουν τη συλλογή δεδομένων, προτείνονται τα ακόλουθα.

Δείκτες πόρων

Οι πόροι που χρησιμοποιούνται για τη λειτουργία του Δικτύου αναλύονται ως εξής:

- κόστος προσωπικού της Επιτροπής;
- κόστος γραμματείας;
- πόροι που διατίθενται για τη συγκέντρωση και επεξεργασία δεδομένων.

Δείκτες αποτελεσμάτων

- Αριθμός των παραμέτρων για τις οποίες διατίθεται πλήρης εικόνα της ευρωπαϊκής προσπάθειας παρατηρήσεων.
- Αριθμός παραμέτρων που διατίθενται για την τηλεφόρτωση για ολόκληρες τις θαλάσσιες λεκάνες.

Δείκτες επιπτώσεων

(Για τη μέτρηση της βελτίωσης της λειτουργικής αποδοτικότητας)

- Αριθμός ιδιωτικών εταιρειών που τηλεφορτώνουν δεδομένα μέσω του δικτύου EMODnet.
- Αριθμός δημοσίων διοικήσεων που τηλεφορτώνουν δεδομένα μέσω του δικτύου EMODnet.
- Αριθμός εισηγήσεων για τις επιστήμες της θάλασσας που δημοσιεύτηκαν στα περιοδικά «Nature» και «Science» υπό την επίβλεψη Ευρωπαίων συγγραφέων.

(Για τη μέτρηση της αύξησης του ανταγωνισμού) μέσος όρος των υποβαλλόντων προσφορά για τις συμβάσεις παροχής υπηρεσίας της Επιτροπής οι οποίες απαιτούν θαλάσσια δεδομένα.

(Για τη μέτρηση της μείωσης της αβεβαιότητας) εύρος των τιμών ανόδου της στάθμης της θάλασσας σε διάστημα 50 ετών οι οποίες χρησιμοποιούνται κατά την εκτίμηση των στρατηγικών του Ηνωμένου Βασιλείου και των Κάτω Χωρών με σκοπό την προστασία από τη θάλασσα.

Η Ομάδα Εμπειρογνομών Θαλάσσιων Παρατηρήσεων και Δεδομένων θα συνεχίσει να παρέχει συμβουλές στην Επιτροπή για την αποτελεσματικότητα του δικτύου EMODnet και θα επισημαίνει τις τυχόν ελλείψεις που χρειάζεται να αντιμετωπισθούν.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

**Γνωσεις για τη θάλασσα 2020 – θαλάσσιες παρατηρήσεις και δεδομένα
για μια έξυπνη και βιώσιμη ανάπτυξη**

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2010 — 27 σ. — 21 x 29,7 cm

ISBN 978-92-79-16448-4

doi:10.2771/59447

ΠΩΣ ΘΑ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΙΤΕ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΕ

Δωρεάν εκδόσεις:

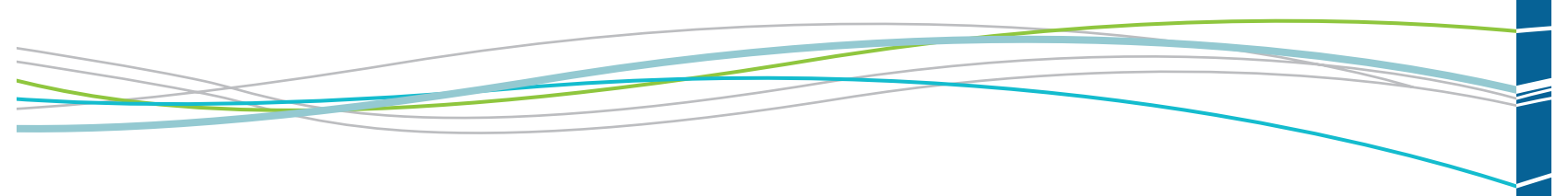
- από το EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).
- από τα γραφεία εκπροσώπησης ή τις αντιπροσωπείες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στοιχεία επικοινωνίας θα βρείτε στο διαδίκτυο (<http://ec.europa.eu>) ή θα τα ζητήσετε με φαξ στον αριθμό +352 2929-42758.

Εκδόσεις επί πληρωμή:

- από το EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Συνδρομές επί πληρωμή (π.χ. ετήσιες σειρές της *Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, συλλογές της νομολογίας του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης):

- μέσω των εμπορικών αντιπροσώπων της Υπηρεσίας Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (http://publications.europa.eu/others/agents/index_el.htm).

Υπηρεσία Εκδόσεων

ISBN 978-92-79-16448-4

9 789279 164484

